

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

2013

Sosiaaliturvan osuus julkisyhteisöjen menoista kasvoi vuonna 2013

Julkisyhteisöjen kokonaismenoista noin 43 prosenttia käytettiin sosiaaliturvaan vuonna 2013. Eniten aiemmasta vuodesta kasvoivat vanhuuteen kohdistuvat menot, joista suurin osa oli eläkkeitä. Seuraavaksi eniten menoja kohdistui terveydenhuoltoon, koulutukseen ja yleiseen julkishallintoon. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilastosta.

Julkisyhteisöjen menojen tehtäväjakauma 2013, tehtävän osuus menoista

	Kokonaismenot %	Nettomenot % ¹⁾	Kulutusmenot %
G01 Yleinen julkishallinto	14,4	11,5	11,1
G02 Puolustus	2,6	2,7	5,5
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2,4	2,3	4,6
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	8,2	7,7	9,0
G05 Ympäristönsuojelu	0,4	0,4	0,7
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	0,7	0,4	0,6
G07 Terveydenhuolto	14,5	13,3	25,7
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	2,5	2,6	3,7
G09 Koulutus	11,2	11,8	19,0
G10 Sosiaaliturva	43,1	47,2	20,2
G0 Tehtävät yhteensä	100,0	100,0	100,0

1) Nettomenot = kokonaismenot vähennettynä saaduilla myynti- ja maksutuloilla sekä tuotoksella omaan loppukäyttöön.

Sosiaaliturvan osuus menoista kasvoi vuonna 2013. Yleisen julkishallinnon ja koulutuksen meno-osuus supistui. Sosiaaliturvan osuus menoista kasvoi erityisesti eläkemenojen kasvun vuoksi. Vanhuuteen kohdistuneiden menojen osuus on kasvanut eniten 2000-luvulla. Vuonna 2001 menoista noin 16 prosenttia liittyi vanhuuteen. Vuonna 2013 osuus on kasvanut lähes 21 prosenttiin.

Julkisyhteisöt koostuvat valtionhallinnosta, paikallishallinnosta ja sosiaaliturvarahastoista. Nopeimmin menot kasvoivat sosiaaliturvarahastoissa, 6,4 prosenttia edellisestä vuodesta. Sosiaaliturvarahastot maksavat suurimman osan sosiaalietuuksista ja -avustuksista sekä julkisen että yksityisen sektorin työeläkkeet. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon menojen kasvu hidastui edellisvuodesta ja oli molemmissa hieman yli 3 prosenttia.

Julkisia menoja voidaan tarkastella myös menolajeittain. Suurin osa kokonaismenoista, noin kolmasosa, oli rahamuotoisia sosiaalietuuksia. Seuraavaksi eniten menoja kohdistui palkansaajakorvauksiin, 25 prosenttia kokonaismenoista (palkkoihin 20 prosenttia), ostettuihin palveluihin ja tavaroihin noin 20 prosenttia menoista ja investointeihin noin 7 prosenttia menoista.

Julkiset kokonaismenot olivat 117 miljardia euroa vuonna 2013 ja niiden suhde bruttokansantuotteeseen oli 57,8 prosenttia. Nettomenot olivat 101 miljardia ja niiden bkt-suhde oli 50,2 prosenttia. Kulutusmenot olivat 50 miljardia euroa ja 24,8 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Julkisyhteisöjen kokonaismenot ovat luonteeltaan bruttomenoja. Ne sisältävät merkittävän määrän julkisyhteisöjen välisiä ostomenoja, jotka ovat samalla myös julkisyhteisöjen tuloja. EKT 2010-uudistuksen jälkeen kokonaismenoissa on aiempaa enemmän sisäisiä menoja, jotka voivat vaikeuttaa tunnusluvun tulkintaa. Vertailukelpoisempi tunnusluku, nettomenot, lasketaan vähentämällä kokonaismenoista myynti- ja maksutulot sekä valmistus omaan käyttöön, jolloin palveluista saadut tulot, ml. julkisyhteisöjen sisäiset ostot ja omaan käyttöön valmistettujen investointien tuotantokustannukset eivät vaikuta tunnuslukuun. Nettomenoista ei kuitenkaan ole vähennetty julkisyhteisöjen toisilleen tai itselleen maksamia veroja kuten arvonnlisäveroa eikä sosiaalivakuutusmaksuja. Vertailukelpoinen mittari on myös julkisyhteisöjen kulutusmenot, joka kuvaa julkisyhteisöille palvelujen tuotannosta aiheutuneita juoksevia menoja, vähennettyinä palveluista saaduilla tuloilla.

Kansantalouden tilinpidon EKT 2010 -uudistuksen vaikutukset

Euroopan Unionissa siirryttiin uuteen tilinpitojärjestelmään (EKT 2010, englanniksi ESA 2010) syyskuun lopussa 2014. Suomen kansantalouden tilinpito siirtyi järjestelmään heinäkuussa 2014. Muutos vaikutti merkittävästi julkisiin menoihin menetelmämuutoksien, sektorirajauksen muuttumisen ja aikasarjajärjestysten vuoksi.

Tämä on ensimmäinen julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilaston julkistus EKT 2010 -järjestelmän mukaisena. Tämän vuoksi tilastossa on tehty tavallista enemmän muutoksia aikasarjaan vuodesta 1990 lähtien. Tarkempia tietoja kaikista EKT 2010 -uudistuksen vaikutuksista löytyy kansantalouden tilinpidon EKT 2010 -uudistuksen verkkosivuilta osoitteesta <https://www.stat.fi/til/ekt2010.html>. Uudistuneen sektoriluokituksen mukaan julkisyhteisöihin kuuluvat yksiköt löytyvät sektoriluokituksen verkkosivulta http://www.stat.fi/meta/luokitukset/_linkki/julkisyhteisot.html.

Sisällys

1. Sosiaaliturvan osuus julkisyhteisöjen menoista kasvoi vuonna 2013.....	4
1.1. Julkisyhteisöjen menoista suurin osuus on sosiaalietuuksia.....	4
1.2. Julkisyhteisöjen palkoista suurin osa liittyi hyvinvointipalveluihin.....	5
1.3. Kansantalouden tilinpidon uudistuksen vaikutukset tilastoon.....	6

Taulukot

Taulukko 1. Julkisyhteisöjen maksamat palkat ja palkkiot vuonna 2013, miljoonaa euroa	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja sektoreittain 2013.....	8
Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen kulutusmenot tehtävittäin ja sektoreittain vuonna 2013.....	8
Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen menot taloustoimittain ja sektoreittain.....	8

Kuviot

Kuvio 1. Julkisyhteisöjen menot menolajeittain 1975–2013* suhteessa bruttokansantuotteeseen.....	5

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin	10

1. Sosiaaliturvan osuus julkisyhteisöjen menoista kasvoi vuonna 2013

Suurin osuus julkisista menoista käytettiin sosiaaliturvaan vuonna 2013. Sosiaaliturvan jälkeen suurin osuus kokonaismenoista kohdistui terveydenhuoltoon, yleiseen julkishallintoon ja koulutukseen.

Terveydenhuollon menoista suurin osa koostuu terveydenhoidon tuotantokustannuksista sekä sairaanhoito- ja lääkekorvauksista. Terveydenhuollon osuus menoista on pysynyt ennallaan viime vuosina. Terveydenhuollon menot kasvoivat 3,0 prosenttia edellisvuodesta.

Yleiseen julkishallintoon luokitellaan esimerkiksi lainsäädäntöelinten, keskushallinnon, erilaisten yleispalvelujen kuten kiinteistö- ja ravintopalvelujen sekä yliopistojen tutkimukseen liittyvät menot. Tehtäväluokan nettomenot ovat selvästi kokonaismenoja pienemmät, koska tehtäväluokassa on paljon myyntituloja, erityisesti muilta julkisyhteisöiltä, ja tutkimus- ja kehittämisinvestointeja. Yleisen julkishallinnon kokonaismenot kasvoivat 2,7 prosenttia.

Koulutuksen osuus menoista on pienentynyt hitaasti viimeisen vuosikymmenen aikana ja osuus pieni myös vuonna 2013. Käyvin hinnoin koulutuksen menot kasvoivat noin 0,2 miljardia euroa eli 1,6 prosenttia.

Verrattuna vuotta aiempaan eniten kasvoivat sosiaaliturvaan sekä vapaa-aikaan, kulttuuriin ja uskontoon käytetyt menot. Sosiaaliturvan menot kasvoivat noin 2,9 miljardia euroa eli 6 prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa vanhuus- ja työttömyysmenojen kasvusta. Vanhuusmenojen kasvun syynä oli eläkkeiden määrän kasvu.

Vapaa-ajan, kulttuurin ja uskonnon menot kasvoivat noin 0,6 miljardia euroa. Kasvu johtui suurelta osin luokitusmuutoksesta. Yleisradiovero otettiin käyttöön vuoden 2013 alussa ja samalla Yleisradio [luokiteltiin](#) tilastossa julkisyhteisöihin. Ennen vuotta 2013 Yleisradio ja sen menot on luokiteltu yrityssektoriin.

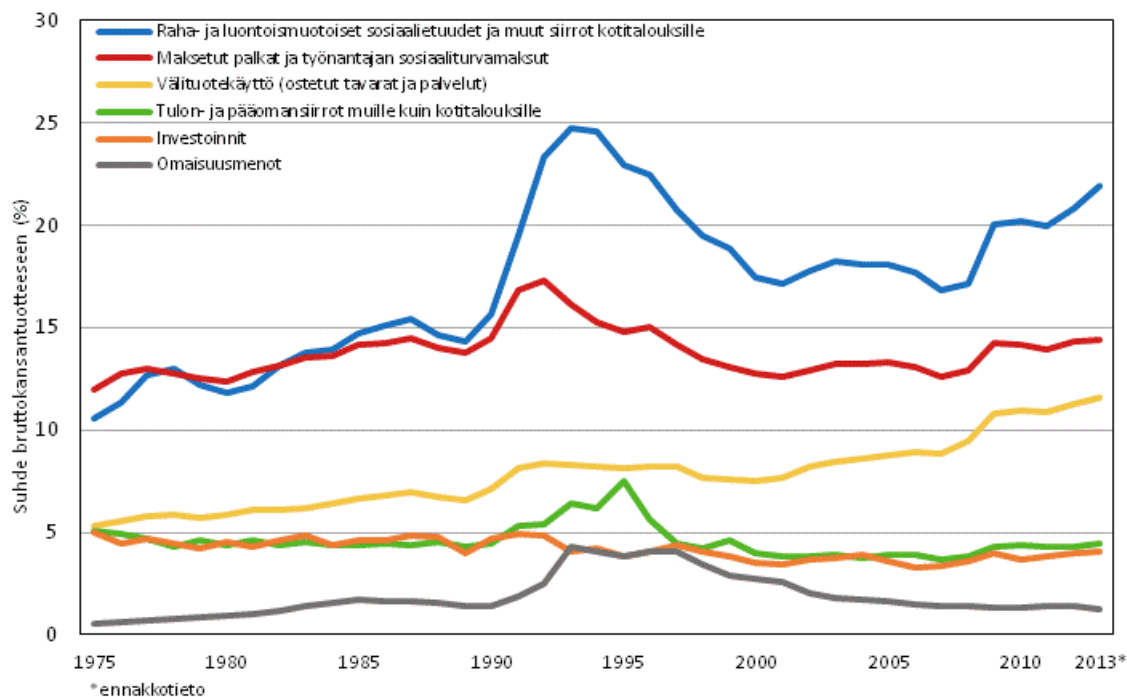
Useiden tehtävien menot myös vähentyivät. Eniten edellisvuodesta vähentyivät julkisen velan hoitokustannukset, joiden määrä oli 0,3 miljardia euroa pienempi, vaikka velan määrä kasvoi.

1.1. Julkisyhteisöjen menoista suurin osuus on sosiaalietuuksia

Tilastossa julkisyhteisöjen menot on jaoteltu tehtäviin ja menolajeihin. Menolajeittain tarkasteltuna julkisista menoista suurin osuus oli raha- tai luontoismuotoisia sosiaalietuuksia ja muita siirtoja kotitalouksille, yhteensä noin 21,9 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (bkt). Suhdeluku on kasvanut 2010-luvulla. Kasvuun on vaikuttanut sekä menojen että bkt:n muutokset.

Pääosa sosiaalietuuksista, noin puolet, oli vanhuusmenoja. Toiseksi suurin osa kohdistui sairauteen ja toimintarajoitteisuuteen. Työttömyysetuudet olivat seuraavaksi merkittävin sosiaalietuuksien kohde. Hieman työttömyysmenoja pienempi määrä oli perheisiin ja lapsiin liittyviä etuuksia kuten lapsilisä ja vanhempainrahoja.

Kuvio 1. Julkisyhteisöjen menot menolajeittain 1975–2013* suhteessa bruttokansantuotteeseen

Toiseksi suurin menolaji oli maksetut palkansaajakorvaukset, jotka koostuvat työntekijöille maksetuista palkoista ja työnantajan sosiaaliturvamaksuista. Palkansaajakorvausten bkt-suhde oli 14,4 prosenttia vuonna 2013. Suhdeluku on pienentynyt 1990-luvun laman jälkeen ja kasvanut taas vuonna 2009 kansantuotteen supistuessa.

Ostetut tavarat ja palvelut eli välituotekäyttö oli kolmanneksi suurin menolaji. Välituotekäytön bkt-suhde on noussut tasaisesti viime vuosikymmenen aikana. Osa kasvusta selittyy julkisyhteisöjen välisten ostojen kasvulla. Myös ulkoistukset voivat vaikuttaa välituotekäytön määrään. Suurin osuus välituotekäytöstä kohdistui terveydenhuoltoon.

Tulonsiirrot muille sektoreille sisältävät esimerkiksi tukipalkkioita ja tulonsiirtoja yrityksille ja yhteisöille sekä EU:n jäsenmaksut. Niiden määrä oli noin 4,5 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Julkisyhteisöjen investoinnit ovat olleet läpi aikasarjan noin 3–5 prosenttia suhteessa bkt:hen. Vuonna 2013 suhde oli 4,1 prosenttia. Julkisten omaisuusmenojen bkt-suhde oli 1,3 prosenttia. Omaisuusmenojen suhdeluku on pienentynyt 1990-luvulta lähtien.

1.2 Julkisyhteisöjen palkoista suurin osa liittyi hyvinvointipalveluihin

Vuonna 2013 julkisyhteisöjen menoista noin viidesosa eli 23 miljardia euroa oli palkkoja. Palkkasumman käypähintainen kasvu hidastui ja oli noin 1,7 prosenttia. Kasvu oli hitainta sitten vuoden 1994. Ilman Yleisradion luokitusmuutosta kasvu olisi ollut vielä hitaampaa.

Taulukko 1. Julkisyhteisöjen maksamat palkat ja palkkiot vuonna 2013, miljoonaa euroa

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturva- rahasot
G0 Tehtävät yhteensä	22 795	5 671	16 669	455
G01 Yleinen julkishallinto	3 028	1 256	1 772	-
G02 Puolustus	894	894	-	-
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	1 435	1 139	296	-
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	1 099	788	311	-
G05 Ympäristönsuojelu	168	128	40	-
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	294	78	216	-
G07 Terveydenhuolto	5 409	93	5 316	-
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	760	220	540	-
G09 Koulutus	5 232	1 011	4 221	-
G10 Sosiaaliturva	4 476	64	3 957	455

Suurin osa palkoista käytettiin terveydenhuoltoon, koulutukseen ja sosiaaliturvaan (taulukko 1). Yhteensä näiden tehtävien menot olivat noin 66 prosenttia kaikista palkoista.

Yleiseen julkishallintoon käytettiin 13 prosenttia palkoista. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden sekä puolustuksen palkkoihin käytettiin yhteensä noin 10 prosenttia palkkakuluista. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tehtäväryhmä sisältää esimerkiksi oikeuslaitoksen, poliisin sekä palo- ja pelastustoimen menot.

Palkoista suurin osa, noin 16,7 miljardia euroa, oli paikallishallinnon maksamia. Valtionhallinto maksoi palkoista 5,7 miljardia euroa. Sosiaaliturvarahastojen palkkamenot olivat 0,5 miljardia euroa.

Paikallishallinnon palkkamenot ovat pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutuksen menoja. Valtionhallinnon menot keskittyvät yleiseen julkishallintoon, puolustukseen, yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä koulutukseen.

1.3 Kansantalouden tilinpidon uudistuksen vaikutukset tilastoon

Tilasto julkaistaan nyt ensimmäistä kertaa uuden kansantalouden tilinpidon, EKT 2010 -järjestelmän mukaisena. Uudistuksen vuoksi tilastossa on tehty paljon muutoksia, joista osa on varsin merkittäviä.

Uudistuksessa merkittävimmin julkisiin menoihin vaikuttivat tutkimus- ja kehittämismenojen (T&K) pääomittaminen, julkisyhteisöjen sektorirajauksen muutos, maanpuolustuskalustohankintojen, EU:n arvonnalisäveropohjaan perustuvan maksun (ALV-maksu) ja kuntien palautusjärjestelmän arvonnalisäveron käsittelyn muutos.

T&K-menojen pääomittamisen seurauksena julkiset investoinnit kasvoivat merkittävästi erityisesti valtionhallinnon sektorilla. Esimerkiksi vuonna 2012 julkisyhteisöjen investointien taso nousi T&K-menojen vuoksi noin kolmanneksella. Pääomittamisen seurauksena myös kokonaismenojen määrä kasvoi, koska Eurostatin laskentakaavassa julkisyhteisöjen itselle tuottamien T&K-investointien menot sisältyvät investointien ohella menona myös palkkoihin ja välituotekäyttöön. Muutos vaikuttaa erityisesti yleisen julkishallinnon (G0104 perustutkimus), koulutuksen (G0904 korkea-asteen koulutus) sekä elinkeinoelämän edistämisen (G0408 Elinkeinoelämän tutkimus ja kehittäminen) menoihin. T&K-menojen pääomittamisen vaikutus eliminoidaan nettomenolaskelmassa vähentämällä itse tuotettujen investointien menot, koska ne sisältyvät vastaavan suuruusina tuloeraan ”tuotos omaan loppukäyttöön”.

Julkisyhteisöjen sektorirajaus uudistui EKT 2010:n myötä. Lista julkisyhteisöihin kuuluvista yksiköistä löytyy sektoriluokituksen [verkkosivuilta](#). Uudistuksen seurauksena julkisyhteisöihin luokiteltiin suuri joukko yhtiömuotoisia yksiköitä. Yhtiöt tuottavat pääasiassa omistajilleen erilaisia avustavia palveluita kuten ravinto-, kiinteistö- ja taloushallinnon palveluja. Niiden menot kasvattivat pääosin yleisen julkishallinnon menoja (alaluokka G0103 yleiset hallintopalvelut). Kulutusmenoihin muutos ei vaikuttanut yhtä paljon, koska sektoriin luokitellut yksiköt ovat kattaneet toimintansa kulut myyntituloilla, jotka kasvattivat julkisyhteisöjen myyntituloja. Uudistus lisäsi myös koulutuksen kulutusmenoja, koska

julkisyhteisöihin luokiteltiin kuntien omistamat yhtiömuotoiset ammattikorkeakoulut, jotka aiemmin oli luokiteltu voittoa tavoittelemattomiksi yhteisöiksi.

Maanpuolustuskaluston hankinta katsotaan uudistuksen jälkeen investoinniksi eikä välituotekäytöksi. EU:n ALV-maksu käsitellään jatkossa valtion saamana verona, joka kirjataan maksettuna tulonsiirtona EU:lle, mikä kasvattaa menoja. Aiemmin ALV-maksu kirjattiin EU:n saamana verotulona.

Kuntien ja kuntayhtymien maksaman ja valtion kunnille palauttaman arvonlisäveron tietolähteenä siirryttiin käyttämään verohallinnon tietoja vuodesta 2002 alkaen, koska aiemmin tietolähteenä käytetty kuntataloustilasto ei sisältänyt liikelaitosten arvonlisäveroa. Muutos kasvatti menoja ja tuloja saman verran.

Erityisesti yleisen julkishallinnon kokonaismenot kasvoivat uudistuksen yhteydessä. Tämä johtuu lähinnä sektorirajauksen muutoksesta ja siitä että suuri osa T&K-menoista kirjautuu tehtäväluokan menoksi. Myös koulutuksen menot kasvoivat pääasiassa T&K-menojen pääomittamisen vuoksi.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja sektoreittain 2013¹⁾

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturva-rahastot
G0 Tehtävä yhteensä	116 697	57 737	48 340	39 717
G01 Yleinen julkishallinto	16 812	13 125	7 422	81
G02 Puolustus	2 984	2 984	-	-
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2 810	2 255	562	-
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	9 530	6 711	3 218	-
G05 Ympäristönsuojelu	514	381	147	-
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	804	398	421	-
G07 Terveydenhuolto	16 867	6 575	14 186	2 387
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	2 963	1 464	1 758	-
G09 Koulutus	13 076	7 275	8 669	931
G10 Sosiaaliturva	50 337	16 569	11 957	36 318

1) Julkisyhteisöjen kokonaismenot sulautettuja, alasektoreiden sulauttamattomia.

Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen kulutusmenot tehtävittäin ja sektoreittain vuonna 2013

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturva-rahastot
G0 Tehtävät yhteensä	50 177	13 627	33 033	3 517
G01 Yleinen julkishallinto	5 591	2 758	2 806	27
G02 Puolustus	2 780	2 780	-	-
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2 298	1 830	468	-
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	4 525	3 213	1 312	-
G05 Ympäristönsuojelu	327	262	65	-
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	277	73	204	-
G07 Terveydenhuolto	12 884	152	10 614	2 118
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	1 849	513	1 336	-
G09 Koulutus	9 519	1 671	7 795	53
G10 Sosiaaliturva	10 127	375	8 433	1 319

Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen menot taloustoimittain ja sektoreittain¹⁾

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturva-rahastot
Välituotekäyttö	23 407	5 944	16 241	1 222
Palkansaajakorvaukset	29 125	6 916	21 650	559
Maksetut tukipalkkiot	2 697	2 303	394	-
Omaisuusmenot	2 581	2 459	180	54
Sosiaalietuudet	43 922	4 720	4 196	35 006
Maksetut tulonsiirrot	5 996	30 762	1 222	2 776
Pääoman bruttomuodostus ja muiden kuin rahoitusvarojen hankinta	8 247	3 847	4 348	52
Maksetut pääomansiirrot	641	731	102	29
Muut menot	81	55	7	19
Kokonaismenot	116 697	57 737	48 340	39 717

1) Julkisyhteisöjen (S13) tason omaisuusmenot, tulonsiirrot, pääomansiirrot ja kokonaismenot sulautettuja, alasektoreiden sulauttamattomia.

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

Tilaston tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tilasto kuvaa julkisyhteisöt-sektorin ja sen alasektoreiden kokonaismenojen jakautumista tehtävittäin Euroopan kansantalouden tilinpidon (EKT 2010) tehtäväluokituksen COFOG (Classification of the Functions of Government) mukaan sekä menolajeittain. Tilaston avulla voidaan seurata talouspolitiikan tavoitteiden toteuttamista julkisten menojen rakenteen muutosten avulla.

Tilasto pohjautuu kansantalouden tilinpidon tietoihin.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto. Tilaston perusjoukko, käytetyt perusaineistot ja tutkimusasetelma ovat samat kuin kansantalouden tilinpidossa. Kysymyksessä on kokonaistutkimus ja tiedot saadaan valtion kirjanpitoaineistosta, kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksiin perustuvasta tilastokyselystä sekä sosiaaliturvarahastojen tuloslaskelmista, vuosikertomuksista ja tilastoista. Lähteenä ovat myös julkisyhteisöihin luokiteltujen yhtiöiden tilinpäätöstiedot.

EU:n jäsenmaat toimittavat julkisyhteisöjen menoja tehtävittäin koskevat tiedot Eurostatille pohjautuen Euroopan parlamentin ja neuvoston EKT 2010 -asetukseen.

Tilaston luokitukset ovat sektoriluokitus, julkisyhteisöjen tehtäväluokitus sekä menolajiluokitus. Sektoriluokitus löytyy Tilastokeskuksen luokitustietokannasta. Sektoriluokituksen mukaan julkisyhteisöihin Suomessa luetaan valtio, kunnat ja kuntayhtymät, Ahvenanmaan maakuntahallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Valtio- ja kuntasektoriin ei lueta sellaisia valtion ja kuntien liikelaitoksia, jotka ovat markkinatuottajia. Valtiosektoriin luetaan budjettitalouden ohella budjetin ulkopuoliset rahastot, yliopistot, Yleisradio, Senaatti-Kiinteistöt ja yliopistojen kiinteistöyhtiöt. Paikallishallintosektoriin luetaan kunnat ja kuntayhtymät, ammattikorkeakoulu-yhtiöt sekä kuntien omistamat yhtiöt, jotka tuottavat palveluja lähinnä omistajilleen. Sosiaaliturvarahastoihin luetaan Suomessa julkisen vallan säätämää sosiaaliturvaa hoitavat yksiköt. Näitä ovat perusturvaa toteuttavat yksiköt, kuten Kansaneläkelaitos, Työttömyysvakuutusrahasto, työttömyyskassat, sairauskassat, työttömyyskassat, lakisääteistä työeläkevakuutusta hoitavat yhtiöt, eläkesäätiöt, eläkekassat ja julkiset laitokset (esim. Keva). Työeläkelaitokset määriteltiin tilastoinnissa osaksi Suomen julkista sektoria EU:n komission tammikuussa 1997 tekemällä erityisellä päätöksellä.

Menolajit, jotka perustuvat EKT 2010:n taloustoimiin, ovat:

- Välituotekäyttö
- Maksetut verot (pl. pääomaverot)
- Palkansaajakorvaukset
- Tukipalkkiot
- Omaisuusmenot
- Sosiaalietuudet (ml. luontoismuotoiset sosiaalietuudet)
- Muut tulonsiirrot
- Pääomansiirrot
- Pääoman bruttomuodostus
- Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinnat

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa käytetty kokonaismenojen käsite perustuu yllämainittuun EKT 2010 -asetukseen.

Julkisyhteisöt yhteensä -tasolla kokonaismenot esitetään sulautettuna siten, että alasektoreiden väliset korot, sekä tulon- ja pääomansiirrot eliminoidaan. Alasektoreiden tasolla menot esitetään sulauttamattomina.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on vuositilasto ja ilmestyy kerran vuodessa helmikuun alussa. Vuonna t ilmestyvä tilasto koskee vuotta t-2 ja sitä aikaisempia vuosia. Tilaston tiedot ovat vuoden t-2 osalta tarkistettuja ennakkotietoja ja aikaisempien vuosien osalta lopullisia tietoja.

Tiedot voivat muuttua kansantalouden tilinpidon tasokorjausten yhteydessä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla, josta löytyvät myös tilaston metatiedot (<http://tilastokeskus.fi/til/jmete/index.html>).

Tiedot julkaistaan myös kansantalouden tilinpidon julkaisussa, joka ilmestyy vuosittain helmikuussa. Tiedot löytyvät julkaisun taulukosta 5.1 Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja alasektoreittain sekä 5.2 Julkisyhteisöjen sulautetut menot tehtävittäin ja menolajeittain.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston tiedot ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa ja kansainvälisesti vertailukelpoisia EU:n jäsenmaiden kesken. Vertailukelpoiset aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1990 alkaen. EU:n tilasto löytyy Eurostatin web-sivuilta.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin ovat määritelmiltään yhteneväisiä EU:n kansantalouden tilinpidon (EKT 2010) määritelmien kanssa

Lisätietoja

Jukka Hytönen 029 551 3484
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds
kansantalous@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-0593 (pdf)